

2026/3 NOLU VALİLİK GENEL EMRİ

KARAR NO: 2026/3

YAYLA VE MERALARIN KULLANIMI

2026/1 nolu Valilik Genel Emri ile İlimiz meralarının %75'inin zayıf mera vasfında olması, son yıllarda yağış rejiminin az ve düzensiz olmasından dolayı 2026 yılında ilimiz genelinde mera, yaylak, kışlak, umuma ait çayır ve otlakilerde kiralama işlemi yapılmayacağı belirtilmiştir.

Ancak son dönemlerde yağış rejiminin düzenli ve fazla olması münasebetiyle ve sahada yapılan çalışmalar neticesinde, otlatma mevsiminde ilimiz meralarının ihtiyaç fazlası olduğu belirlenen yerler öncelikle il içinde ihtiyacı bulunan sürü sahiplerine, bilahare il dışından gelen göçer hayvan sürü sahiplerine kiralanacaktır.

4342 sayılı Mera Kanunun 26. maddesi gereği 2026 yılı için otlatma bedeli Küçükbaş hayvanlarda 45,00 TL, Büyükbaş hayvanlarda ise 450,00 TL olarak, Otlatma kapasitesinin üstündeki fazla her hayvan sayısı için 2026 yılı için belirlenen otlatma bedelinin 3 katı olarak tahsil edilecektir.

Yapılan kiralama özel sözleşmesi Valiliğimizce tek taraflı olarak feshedilebilecek, kiralanana alana zarar verilmiş ise bu zarar kiralayandan tahsil edilecek ve kati teminatlar Mera Gelir Hesabına aktarılacaktır. Ayrıca Komisyonun talebi üzerine kiralanana taşınmazın bulunduğu yerin Mülki Amirince 3091 sayılı Kanun Hükmüleri uygulanacaktır.

GÖÇERLERİN MERA, YAYLAK VE KIŞLAKLARDAN YARARLANMA USUL VE

ESASLARI

4342 sayılı Mera Kanunu ilgili amir hükümleri ve Mera Yönetmeliğinin 13.maddesi uyarınca;

1. Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki mera, yaylak ve kışlaklar için ihale ile kiralama talebinde bulunacak olanlar; aynı il nüfusuna kayıtlı yerli göçerler, **1 Haziran 2026** tarihine kadar nüfus kayıt belgesi, ikamet belgesi, otlatacakları hayvan sayısını, cinsi ve kulak küpe numaraları (kulak küpe numaraları verilen hayvanların ihale başvurusunda sahibinin üzerinde bulunduğunu belirten belge) ile otlatmak istedikleri yeri, v.s bilgi, belgeler ile birlikte, kiralamak istedikleri yeri İl Mera Komisyonuna sunulmak üzere mevsimlik kiralama amaçlı ilana çıkılan mera parsellerinin bulunduğu İlçe Kaymakamlığına dosya halinde başvuracaklardır.
2. Aynı il nüfusuna kayıtlı göçerlerin taleplerinde belirtilen ihtiyaçlar karşılandıktan sonra; il dışı müracaatçılara esas teşkil etmek üzere kiralama talebinde bulunacaklar (İl dışından gelen göçerler), 01 Haziran 2026 tarihine kadar kiralamak istedikleri yerin bağlı olduğu Kaymakamlığa bir dilekçe ile (getirilecek hayvan sayısı ve cinsi belirtilecektir) müracaat ederek beraberinde gelecek aile bireyleri ve çobanları için aşağıda belirtilen belgeleri temin edeceklerdir.

İlgili Kaymakamlıkça (İlçe Tarım Ve Orman Müdürlüğü) yapılan müracaatlar (müracaat dosyaları tamamlanarak) ihalenin yapılacağı, **05 Haziran 2026 tarihinden önce en son 03.06.2026** tarihi mesai bitimine kadar İl Mera Komisyonunda olacak şekilde gönderilecektir.

- a. Nüfus cüzdanı fotokopileri, İki adet vesikalık fotoğraf, Sabıka kaydı,
- b. Başka göçer aileleri adına kiralama talebinde bulunacak göçerlerin noter tasdikli daimi tebligat adresini de ihtiva eden temsil belgesi,
- c. Küçükbaş hayvanlara ait küpe numaralarını gösterir belge (yurt içi hayvan hareketleri ile ilgili belge)

İl içi ve İl dışındaki sürü sahipleri kiralanana alana gelirken sürülerini motorlu araçlarla veya yaya yolunu kullanarak getirebileceklerdir. Kiralama mevsimi ve otlatma sezonu bittikten sonra ilimizden giderken (dönüşlerde) il hayvan sağlık zabıtası komisyonunun belirleyeceği şekliyle tek gidiş güzergâhı olan meralar takip edilerek yaya olarak dönüş yapılabilir, Motorlu araçlarla dönüş yapacakların hakları saklıdır. Göçer hayvanları için genel geçiş güzergâhı sırasında mera alanları takip edilecek ve özel mülkiyetle

bulunan vatandaşlarımızı hakları gözetilerek en geç 15 gün içerisinde dönüşler sağlanacaktır. Yayla ve meralardan dönüşlerde artan yaşam malzemeleri yaylada bırakılmayacaktır.

3. İl Mera komisyonunca tespiti yapılarak ihaleye çıkılan yerler için kiralama talebine müracaat eden göçere ait tüm evrakların İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü Teknik Elemanlarınca incelenerek eksikliği giderildikten sonra rapor (hayvan sayısı ve tahdit raporu) bir üst yazıyla ihalesi yapılmak üzere Mera Komisyonuna gönderilecektir. İhaleye girecek olan şahıslar belirlenen Tahmini bedelin %30'unu geçici teminat olarak yatıracak, İhale sonucunda ise kendisi ile sözleşme imzalanan şahıslardan kati teminat alınacak geçici teminat geri iade edilecektir. İl Mera Komisyonu tarafından "İhale Belgesi / Kiralama Raporu" verilecektir. Kiralama belgesi olmayan göçerlerin İl sınırına girişine kesinlikle izin verilmeyecektir.
 - a) Kiralayanların otlatma kapasitesinden fazla (hayvan tahdit raporu) hayvan getirmeleri halinde haklarında 4342 sayılı Mera Kanununun 19. , 26. ve 27. Maddeleri ile 5996 Sayılı Kanunun 36.maddesinin ilgili fıkraları gereğince işlem yapılacaktır.
4. Yayla veya merada bulunan şahıslar hakkında 1774 Sayılı Kimlik Bildirme Kanununa göre yapılacak bildirimden İçişleri Bakanlığı İller İdaresi Genel Müdürlüğünün 29.04.2003 gün ve 2117 sayılı genelgesine istinaden kiralayan şahıs sorumlu tutulacaktır. Kiralayan şahsa da Mahalli Kolluk Kuvvetlerine kimlik bildiriminde bulunmaları konusu bildirilecektir.
5. Göçerler kiraladıkları mera, yaylak ve otlaklara İl Mera Komisyonunun tahsis kararında belirtilen miktardan farklı sayıda hayvan getirmeyecekler, kiraladıkları yeri ücret karşılığı başkalarına kiraya veremeyeceklerdir.
6. Göçerlerin, bölgemize getirecekleri tüm hayvanlar kulak küpe numaralı olacak, geldikleri İlin İl ve İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğünden mutlak surette 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu uyarınca, "Sağlık Raporu" ve "Yurt içi Canlı Hayvan Veteriner Sevk Raporu" alacaklardır. Sevk raporunu düzenleyen iller kiraladıkları meranın kiralama belgesini görmeden kesinlikle sevk raporunu düzenlemeyeceklerdir. Veteriner Sevk Raporuna kulak küpe numaraları işlenmeyen büyükbaş ve küçükbaş hayvanların bölgemize girişlerine müsaade edilmeyecektir.

Hayvan sahipleri, hayvanlarının yaylada doğan buzağı ve kuzularının tanımlanmalarını sağlamak, doğum, ölüm, kesim, zorunlu kesimleri ile sürüsüne ve sürüsünden olacak tüm hayvan hareketleri ile ilgili kayıtları tutmak ve hayvanlarında görülen her türlü bulaşıcı hastalığı ilgili İl ve İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğüne bildirmek, sürüsüne hayvan geliş ve ayrılışında sığırlar için pasaport, küçükbaş hayvanlar için nakil belgesi yanında bulundurmak, bildirimleri tam yapmaları gerekmektedir. Aksi takdirde yaylada doğan buzağı ve kuzular ile sürüye alış ve satışlar ile giriş ve çıkışlar çerçevesinde kapasite üzeri hayvan tespiti veya her türlü bulaşıcı hastalığın tespiti halinde, 2026 yılı için belirlenen otlatma bedelinin 3 katı olarak tahsil edilerek kiralama özel sözleşmesi Valiliğimizce tek taraflı olarak feshedilebilecek, kiralanan alana zarar verilmiş ise bu zarar kiralayandan tahsil edilecek ve kati teminatlar Mera Gelir Hesabına aktarılacaktır.

Hayvan sahiplerinin vermiş olduğu beyanları nedeniyle oluşacak tüm olumsuzluk ve hatalardan sorumludurlar, İl içi nakillerinde büyükbaş hayvanlar için sığır pasaportu, küçükbaş hayvanlar için ise nakil belgesi, iller arası nakillerde ise canlı hayvan veteriner sevk raporu olmadan nakiller kesinlikle yapılmayacaktır.

7. Yerli ve yabancı sürü sahipleri kiraladıkları alanlara 2026 yılı hayvan hastalıkları ile mücadele ve hayvan hareketleri kontrolü genelgesi doğrultusunda intikal ettirecek ve geri dönüş işlemleri de aynı genelge doğrultusunda yapılacaktır.
8. Göçerlerin İlimize ilk giriş yapabilecekleri yollar üzerinde İl ve İlçe Jandarma Komutanlıkları tarafından "İlk Göçer Kontrol Noktaları" ihdas edilecektir. Oluşturulacak olan bu kontrol noktaları Tatvan - Gevaş, Adilcevaz - Erciş, Patnos - Erciş, Doğubeyazıt - Çaldıran, Pervari - Çatak ve Yüksekova - Başkale girişleridir. İlimize girişine müsaade edilen hayvan sayıları ve götürülecekleri yere ilişkin raporlar günübirlik olarak İlçelerde Kaymakamlıklara bildirilecektir, Göçer hayvan hareketlerinde İl hayvan

sağlık zabıtası komisyonunca belirlenen güzergâhlar kullanılacaktır. Belirlenen güzergâhlardan kiralama yapılan mera alanına hayvanlar 5996 sayılı Kanun ve buna bağlı çıkarılan yönetmelikler çerçevesinde hareket edecekler, dönüşlerde de Komisyonun uygun gördüğü şekilde yapılacaktır.

9. İl içi göçerlerin ikamet ettikleri (otlatma hakkının bulunduğu) yerleşim yerine il içi veya il dışından satın alarak hayvan getirilmeleri halinde;

Bulunduğu yerleşim yeri için müracaat dosyasında, müracaat tarihinden üç ay öncesine ait koyun keçi kayıt sisteminden veya büyükbaş ise İlçe Tarım Ve Orman Müdürlüğünden alınacak belge ile satın alınan hayvanlara ait 4342 sayılı Mera Kanunu'nun 30.maddesinin "d" bendine göre "satış bedellerinin binde biri oranında satıcıdan alınacak payın. T.C. Ziraat Bankası merkez şubesi iban **TR 5100 0010 0100 0003 5015 4026 (Vergi No: 824 021 6298)** no'lu mera geliri hesabına yatırıldığına dair dekont ve Noter satış belgesini getirecektir.

İl dışından hayvan alımı yaparak İl içi göçerlerin kiralama avantajlarından faydalanarak Kiralama yapıldıktan sonra otlatma sezonu sonunda tekrar satış yapan şahısların tespiti halinde kiralama ihalesi fesh edilerek, bu şahısların aynı zamanda bir sonraki yılda göçer kiralama ihalelerinden men edilecektir.

İl dışından gelen göçerlerin hayvanlarını İlimiz çiftçilerine satış göstererek Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan meralarda otlatma hakkına dayanarak otlatma sezonunda otlatma yapan çiftçilerin tespiti halinde Mera Kanunun 26. maddesi gereği 2026 yılı için belirlenen otlatma bedelinin 3 katı olarak tahsil edilecektir. Devamı halinde ise Mera Kanunun 27. Maddesi ile 5237 sayılı Türk Ceza Kanunun İlgili maddeleri gereği yasal işlem uygulanacaktır

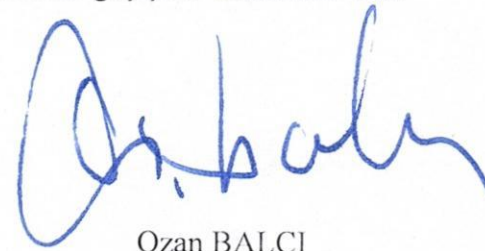
İlk Göçer Kontrol Noktalarında;

- d. Kimlik Belgesi/Mera Komisyonundan alınan göçer kimlik belgesi,
- e. Kiralama Belgesi,
- f. Gideceği merayı kiraladığına dair sözleşme ve/veya İl Mera Komisyonu Karar Fotokopisi,
- g. Hayvan sevk edilmesine mahsus (büyükbaş ve/veya küçükbaş hayvanların küpe numaralarının yazılı olduğu) Yurtiçi Veteriner Sağlık Raporu,
- h. Kiralanan alana ne zaman ne şekilde, hangi güzegahtan gideceği ve ne zaman yarılacağı iç güvenlik birliklerine bildirilmesi önem arz etmektedir.

Kontrolleri yapılacak, belgeleri eksik olanlar ile kira sözleşmesine uygun olmayan sayıda hayvan getirenlerin bölgeye girişlerine müsaade edilmeyecektir.

Devletin Hüküm ve tasarrufu altında olan meralarda belirtilen müracaat tarihleri dışında müracaat alınmayacaktır. Kiralama belgesi olmayanlara diğer illerden ilimiz sınırlarına geçişine kesinlikle izin verilmeyecektir.

Gereğini önemle arz ve rica ederim.

Ozan BALCI
Vali